

תנ"ך דתי (תלקיט)

12 שנות לימוד - תשפ"ז

- שם התלמיד: _____
- ת.ז.: _____
- שם המורה: _____
- שם היחידה: _____
- תאריך הגשה: _____

דף ציונים מרכז לתלמיד/ה

יחידת לימוד	ציון	הציון
חלק 1 – פרקי לימוד (חובה לענות על 8 פרקים. פרק ראשון ותשיעי חובה. ניקוד צובר.)		
שים לב! אין לתת ציון לפרק אם לא בוצעה שאלת החובה		
פרק 1: * היכרות עם החומש ונביאים ראשונים. (פרק חובה)	אין לתת ציון לתלקיט כולו אם לא בוצע פרק זה!	7 נק'
פרק 2: פסח שני		7 נק'
פרק 3 – חטא המרגלים		7 נק'
פרק 4: מחלוקת קורח ועדתו		7 נק'
פרק 5: ירושת בני גד וראובן		7 נק'
פרק 6: המלכת דוד		7 נק'
פרק 7: מרד אבשלום		7 נק'
פרק 8: מלכות שלמה		7 נק'
פרק 9: * בקיאות בנביאים ראשונים (פרק חובה)	אין לתת ציון לתלקיט כולו אם לא בוצע פרק זה!	7 נק'
פרק 10: מגילת רות		7 נק'
פרק 11: ספר יונה		7 נק'
סה"כ לחלק א'		56 נק'
חלק 2		
מבחן פנימי מסכם	אין לתת ציון לתלקיט כולו אם לא בוצע פרק זה!	20 נק'
חלק 3 – עבודה		
סיפור מכירת יוסף	אין לתת ציון לתלקיט כולו אם לא בוצע פרק זה!	20 נק'
חלק 4 – רפלקציה		
		4 נק'
ציון סופי	ציון מקסימלי לתלקיט 100	100%

הערת המורה: _____

בהצלחה!

תוכן

2	דף ציונים מרכז לתלמידה
4	הקדמה
6	מבנה התלקיט ומפתח הערכה
7	חלק 1 - פרקי לימוד
7	פרק 1 - היכרות עם החומש ונביאים ראשונים
11	פרק 2 - חומש במדבר - פרק ט' - פסח שני
11	מיומנות - הבעה ערכית וזהותית (10%)
12	פרק 2 - מבחן הצלחה
13	פרק 2 - מטלת טיעון תורני מבוסס מחקר (40%)
14	פרק 3 - חומש במדבר - פרק יג', יד' - חטא המרגלים
14	מיומנות - בחירת עמדה (30%)
15	פרק 3 - מבחן הצלחה
16	פרק 4 - חומש במדבר - פרק טז' - מחלוקת קורח ועדתו
16	מיומנות - קישור החומר הנלמד לחיי התלמיד (20%)
17	פרק 4 - מבחן הצלחה
20	פרק 5 - חומש במדבר - פרק לב' - ירושת בני גד וראובן
20	מיומנות - קישור החומר הנלמד לחיי התלמיד (30%)
21	פרק 5 - מבחן הצלחה
22	פרק 5 - מיומנות - עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)
23	פרק 6 - עיון בנביאים ראשונים - שמואל ב' פרק ה' - המלכת דוד
24	פרק 6 - מבחן הצלחה
25	פרק 6 - מיומנות - עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)
26	פרק 7 - עיון בנביאים ראשונים - שמואל ב' פרק טו- מרד אבשלום
26	מיומנות - עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)
28	פרק 7 - מבחן הצלחה
29	פרק 8 - עיון בנביאים ראשונים - מלכים א' פרק ג - מלכות שלמה
30	פרק 8 - מבחן הצלחה
31	פרק 8 - מיומנות - שימוש בבינה המלאכותית AI (30%)
33	פרק 9 - בקיאות בנביאים ראשונים (פרק חובה)
36	פרק 9 - מיומנות - אוריינות מקורות תורניים ודיגיטליים (30%)
37	פרק 9 - מבחן הצלחה
38	פרק 10 - ספר רות
39	פרק 10 - מבחן הצלחה
41	פרק 11 - ספר יונה
42	פרק 11 - מבחן הצלחה
44	חלק 2 - מבחן פנימי מסכם (20%)
48	חלק 3 - עבודה - סיפור מכירת יוסף (20%)
53	חלק 4 - רפלקציה (4%)
54	הערה \ הארה אישית שלכם \ מה הייתם רוצים להוסיף או לתקן:

הקדמה

אני זוכה להחליף את הרב שלמה צ'רבוניץ שליט"א כרכז תנ"ך דתי בתוכנית היל"ה זו השנה השנייה, ומבקש להודות לו על כל מה שלימדנו עד כה, על עזרה תמידית, על לימוד מעניין ופורה ועל שיתוף החומרים. תפילתי שאזכה להמשיך בעבודה זו מתוך יראת שמים וכבוד לספר התנ"ך הקדוש ולפרשנים הקדושים.

הגמרא בעבודה זרה (ב:) מספרת כשהגויים באים לבקש שכר מהקב"ה על מה שעשו בעולם: אמר להם הקב"ה: במאי עסקתם? אומרים לפניו: רבש"ע הרבה שווקים תקנינו, הרבה מרחצאות עשינו, הרבה כסף וזהב הרבינו - וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה. אמר להם הקב"ה: שוטים שבעולם כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם...". שואל רבי צדוק הכהן (פרי צדיק, וירא אות א): איך יעזו הגויים לומר שקר גס כזה לפי הקב"ה? ומדוע קראם הקב"ה שוטים ולא שקרנים? ועונה רבי צדוק:

אבל באמת כל מעשיהם בעולם הזה, אף שהם עושים לצורך עצמם, כבר ביאר הרמב"ם בהקדמת פירוש המשנה, שיבנה אדם ארמון ויטע כרם יקר, שיהיה לתועלת חסיד אחד באחרית הימים, שיחסה באחד מהקירות יום אחד וישתה כוס יין מהכרם. וכל מעשיהם **הוא מה שהשי"ת רצה, שיהיה מזה תועלת לישראל** לעסוק בתורה, וכשיכירו שהכל היה באמת לצורך כך, יחשבו הם שאף על פי שלא כווננו לזה, סוף סוף מעשיהם רצויים וירצו לקבל שכר, ועל זה יאמר הקב"ה, שוטים שבעולם כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם.

בתלקיט הנוכחי התבקשנו לשלב מספר מיומנויות שמטרתם שהתלמידים יוכלו ליישם את המיומנויות שה' הביא לנו בתקופה הזו ולהשתמש בהם כתורת חיים. שהתלמידים יוכלו לשחזר את הפעולות בעתיד וליישם אותם ככישורי למידה לחיים בעתיד. וכך גם מלמדנו רבינו הרמב"ן באגרתו (אגרת הרמב"ן): "והוי זהיר לקרות בתורה תמיד אשר תוכל לקיימה, וכאשר **תקום מן הספר, תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו**". אם כן, גם השנה נוסיף ללימוד "שיום מיומנויות" – קריאה בשם ובמודעות למיומנויות שבהן אנו משתמשים במהלך המשימות. מטרת השיום: שהתלמידים ידעו לזהות את הכלים שרכשו, יבינו את ערכם, ויוכלו ליישם בעתיד בלימוד ובחיים.

למעשה: בתחילת או בסוף משימה נשאל: "באילו מיומנויות השתמשת כאן?" לחלופין נוכל לציין בפני התלמידים: "כאן התנסיתם באוריינות מידע כשחיפשתם מקור, ניפיתם ובדקתם האם התוצאה נכונה" או "הפעלת חשיבה ביקורתית כשבחנתם את הפרשן ומדוע פרשנותו מתאימה לתקופה או לסביבה בה חי הפרשן".

המיומנויות המרכזיות בתלקיט הן:

- **עיון ביקורתי בפסוקים ובפרשנים** – בחינת לשון הפסוק, רצף העניינים, ההקשרים בין הפרשיות, השוואה בין פירושי המפרשים וזיהוי נקודת המבט של כל אחד.
 - **הבעה ערכית וזהותית** – חיבור אישי ורגשי לדברי התורה, הבעת מחשבות ותחושות בכתב ובע"פ לאור הלימוד.
 - **אוריינות מקורות תורניים ודיגיטליים (חשיבה ביקורתית)** – חיפוש, סינון והצלבת מידע ממקרא, מדרש, גמרא, פרשנים ומאגרי מידע מקוונים מהימנים.
 - **ניסוח טיעון תורני מבוסס מקור** – פיתוח רעיון או מסקנה מתוך פסוקים, מדרשים ופירושי חז"ל, והצגתו בצורה מנומקת ומבוססת.
 - **בחירת עמדה/השוואה לאור התורה והמפרשים** – הצגת דעה אישית מבוססת על מקורות תנ"כיים ודברי חז"ל, והסבר מנומק מדוע נבחרה עמדה זו.
 - **קישור דברי התורה לחיי התלמיד** – חיבור בין פסוקי התנ"ך והמסרים העולים מהם לבין מציאות חייו של הלומד, דורו ואתגרי זמנו.
 - **שימוש מבוקר בבנייה מלאכותית (AI)** – כלי יישומי חשוב, שחובה ללמוד כיצד להשתמש בו ובו בעת כיצד לבקר אותו כדי להפוך אותו לכלי רלוונטי בלימוד התורה.
- ואסיים בתפילה ובתחינה "יהי רצון מלפניך ה' שלא תצא תקלה מתחת ידינו ולא שום דבר שאינו מתקן, כדי שלא נתחייב בדינה של גיהנם" (פלא יועץ "ויהי נועם").
- תודה לכל המורים ששלחו הערות הארות במשך השנה – השתדלתי להתייחס לכל ההערות והתיקונים שנשלחו אלי במייל. אשמח להמשך ולקבל הצעות.
- שנה טובה, כתיבה וחתימה טובה לכם ולמשפחותיכם לכל הצוות המסור ולכל התלמידים המתוקים.

בברכת כהנים באהבה,

שלמה הכהן פרל

מבנה התלקיט ומפתח הערכה

התלקיט מורכב משלושה חלקים:

1. חלק ראשון - פרקי לימוד:

- פרק 1: *היכרות עם החומש ונביאים ראשונים (פרק חובה).
- פרק 2: פסח שני.
- פרק 3: חטא המרגלים.
- פרק 4: מחלוקת קורח ועדתו.
- פרק 5: ירושת בני גד וראובן.
- פרק 6: המלכת דוד.
- פרק 7: מרד אבשלום.
- פרק 8: מלכות שלמה.
- פרק 9: *בקיאות בנביאים ראשונים (פרק חובה).
- פרק 10: מגילת רות.
- פרק 11: ספר יונה.

2. **חלק שני** - בחינה פנימית מסכמת על הפרקים (3 שאלות מכל פרק סה"כ 24 שאלות - יש לענות רק על 20 שאלות – פרק הבחירה אם לא נלמד מוריד את הבחירה למענה מתוך 21 שאלות).
3. **חלק שלישי** - עבודה על מכירת יוסף. ישנה אפשרות לענות על העבודה בזוגות, אך חובה לציין על העבודה עם מי נעשתה העבודה.

תנאי למתן ציון לתלקיט: יש להשלים את חלקים 2 ו-3 במלואם, ובחלק 1 חובה להשלים לפחות את פרקים 1 ו-9. ללא עמידה בכל התנאים הללו -

לא יינתן ציון לתלקיט!

- תקליט מוקלד לא יתקבל – ללא אישור מנחה (משרד החינוך) בכתב!
 - תלקיט בו המורה כתב את התשובות לתלמיד לא יתקבל ללא אישור מתאים ממשרד החינוך.
 - אסור להשתמש ולענות תשובות ב-AI פרט לעשות שנדרשתם לעשות ב-AI.
- "אמר רבי יצחק: אם יאמר לך אדם יגעתי ולא מצאתי – אל תאמן; לא יגעתי ומצאתי – אל תאמן; יגעתי ומצאתי – תאמן." (תלמוד בבלי, מגילה ו ע"ב)

בהצלחה!

שם התלמיד: _____

חלק 1 - פרקי לימוד

בחלק זה חובה להשלים לפחות את פרקים 1 ו-9. ללא ביצועם לא ניתן יהיה לתת ציון לתלקיט!

פרק 1 - היכרות עם החומש ונביאים ראשונים.

1) *השתמשו באחד מכלי ה-AI הקיימים וכתבו את פרשיות ספר שמות לפי הסדר. (20% - אוריינות מקורות תורניים בדיגיטל) – [לא חובה צילום מסך – אפשר לצרף לעבודה] שאלת חובה!

ציינו באיזה כלי AI השתמשתם: _____

האם הכלי AI טעה (במידה וכן ציינו מה הטעות שהוא טעה): _____

כיצד ווידאתם שהמידע שהכלי AI נתן נכונה:

2) פתחו את ספר התנ"ך ומספרו את הספרים אלו לפי סדרם המופיע בספר התנ"ך: (10%)

מלכים א', ספר ויקרא, יהושע, ספר במדבר, שמואל ב', ספר שמות,

שופטים, ספר דברים, שמואל א', מלכים ב', הושע, יונה.

3) פתחו תנ"ך (לא במחשב) בספר ויקרא פרק יט פסוק י"ח וכתבו את הפסוק ללא שתי המילים האחרונות. (10%)

4) פתחו תנ"ך (לא במחשב) בספר שמואל א' פרק ב פסוק ט' וכתבו את הפסוק. (10%)

שם התלמיד: _____

5) פתחו בספר התנ"ך בספר מלכים א' פרק ג פסוק ט' וכתבו את הפסוק. (10%)

6) מהי הפרשה בה התקיימה בר המצווה או הבת המצווה שלך או ציינו את הפרשה בשבוע שנולדתם בו? (10%)

7) **בהמשך לשאלה הקודמת**, כתוב בקצרה על משהו מתוך פרשת השבוע שלך – סיפור, מצווה, רעיון או נושא – שאליו התחברת במיוחד. הסבר בקצרה מה מצא חן בעיניך או מה דיבר אליך בו. (10%)

8) מהם הצבעים המוזכרים בפסוקים הבאים? (חובה להשתמש בחיפוש AI וחובה לערף צילום מסך של AI – 20%)

- * ויקרא י"ד, ל"ז _____
- * במדבר ד', י"ג _____
- * תצווה, כ"ח ו' _____
- * בראשית ל', מ' _____
- * שמואל א', ט"ז, י"ב _____
- * מלכים א', י"ד, י _____
- * תהילים ס"ח, י"ד _____
- * ישעיהו מ', י"ט _____
- * בראשית מ"ט, י"א _____
- * עזרא ח', כ"ה _____
- * עזרא ח', כ"ז _____

שם התלמיד: _____

חובה לצרף כאן צילום מסך של ה-AI (7%)

במידה וה-AI טעה או לא דייק אפילו שמשהו קטן – כתוב/כתבי כאן במה הוא טעה: (3%)

_____ כיצד נודע לך שה-AI טעה?

שם התלמיד: _____

הציגו את התוצר של השאלה בצורה מקורית AI (תמונה, גרפיקה, ...) משלכם וצרפו אותו כאן:
(10%)

1. *פסח שני מלמד על ההזדמנות השנייה שה' נותן לנו. **באיזה** מהדברים שעשית בחייך את'ה מצפה להזדמנות שניה, **וכיצד** תגשימו אותה? **שאלת חובה!** (הבעה ערכית וזהותית - 20%):

חובה לכתוב פסקה רציפה של לפחות 4 משפטים (ממליץ לא לעשות שימוש ב-AI) **שאלת חובה!**

[illegible]

שם התלמיד: _____

פרק 2 - מבחן הצלחה

2) 'למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו'. מה הסיבה שאנשים אלו לא יכלו להקריב את קרבן פסח? (10%)

3) מה הייתה בקשתם של אנשים אלו ממשה? (10%)

4) כיצד הגיב משה בתחילה על שאלתם? ומה אנו לומדים על דרגתו הנבואית של משה מתגובה זו? (10%)

5) מה הם שני סוגי האנשים שחייבים להקריב פסח שני? (10%)

ליד

1. **כתבו** במילים שלכם **מהי** טענת המרגלים.

3. **כתבו** במילים שלכם מהי טענת יהושע וכלב.

(את תיאור טענות המרגלים וטענות יהושע וכלב יש לכתוב ברצף כפסקה אחת). לבסוף, הוסיפו פסקה נפרדת ובה דעתכם האישית על הנושא. **שאלת חובה!** (בחירת עמדה - 30%) :

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

שם התלמיד: _____

פרק 3 - מבחן הצלחה

(2) מה הן שתי המטרות בשליחת המרגלים? (10%)

(3) במה חרגו המרגלים בתשובתם מן השליחות שניתנה להם? (10%)

(4) לשם מה הראו המרגלים לבני ישראל את הפירות שהביאו? (10%)

(5) כיצד ביטל משה רבינו את גזירת ההשמדה מעל עם ישראל? (10%)

(6) איזה מוסר השכל הכי משפיע עליך, **הסבראי ונמקאי** מדוע? **חובה** לכתוב פסקה של לפחות חמשה משפטים מלאים (30%).

1. *קרח ועדתו הביאו חורבן על עצמם בעקבות המחלוקת. **התבוננו בסביבתכם וכתבו** על מקרה שראיתם או חוויתם, שבו מחלוקת גרמה לפגיעה באנשים, במשפחה, בחברות או בקהילה. **הסבירו** מה קרה, כיצד המחלוקת השפיעה על המעורבים ומה ניתן ללמוד מהמקרה. **שימו לב:** יש להימנע מלשון הרע. אין לציין שמות או פרטים מזהים, ויש לכתוב את הדברים באופן שלא יאפשר לזהות את המעורבים. **דרישה:** כתבו פסקה של לפחות 5 משפטים, המקושרים זה לזה בסדר הגיוני. **שאלת**

חובה!
(קישור דברי התורה לחיי התלמיד – 30%)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

שם התלמיד: _____

פרק 4 - מבחן הצלחה

(2) מי האנשים שהצטרפו לקורח, ומדוע? (10%)

(3) מדוע קורח חלק על משה? (10%)

(4) מה עשו עם המחתות לאחר הענשת לוקחי המחתות, ומה המטרה של פעולה זו? (10%)

(5) מדוע מזכיר משה ש'לא חמור אחד מהם נשאתי'? (10%)

(6) חשבו על סיפור קורח ועדתו. איזה מוסר השכל או מסר מתוך הסיפור הוא המשמעותי ביותר עבורכם? כתבו מהו המסר שבחרתם והסבירו מדוע דווקא הוא משפיע עליכם או מדבר אליכם באופן אישי. **דרישה:** כתבו פסקה של לפחות 4 משפטים, המקושרים זה לזה בסדר הגיוני. (20%)

שם התלמיד: _____

האם השתמשתם בתשובה זו ב-AI כל שהוא? כן \ לא.

אם כן: **חובה** לצלם צילום מסך של הפרומפט ושל התוצר ולצרף לתלקיט.

- חובה לצרף לתלקיט צילום מסך ואת הפרומפט שבו השתמשתם:

- אם הייתי מבקש מכם לנסח פרומט כעת, האם הייתם מנסחים אותו אחרת? נמקו! מותר לכתוב בכתב יד.

1) סמנו או הקיפו בעיגול את המיומנויות שבהן השתמשתם במשימה (סמנו יותר מאחת אם השתמשתם ביותר מאוריינות אחת): (10%)

○ **אוריינות דיגיטלית**: שימוש בכלי בינה לחיפוש ממוקד, לניסוח מטלה, שימוש בחיפוש גוגל, חיפוש קישורים ומקורות מידע באמצעות ויקיפדיה. (לשם לב לחיפוש ברשת אתרים אמינים בנושא הנלמד)

○ **חשיבה ביקורתית**: השוואה בין מקורות, בדיקת אמינות.

○ **הבעה בכתב**: ניסוח תשובה ברורה וקצרה, שמשלבת את מקורות המידע שנמצאו.

○ **אוריינות לשונית**: לדעת להסביר את הרעיונות שלך במילים ברורות, מסודרות ומדויקות.

○ **אוריינות מידע**: לדעת לחפש מידע, לבחור את המידע נכון, ולהשתמש בו כדי לענות על התשובה במלואה.

○ **חשיבה יצירתית**: להציע רעיונות חדשים ומקוריים או להסתכל על הדברים מזווית שונה.

לימוד

(קישור דברי התורה לחיי התלמיד – 30%)

חובה!

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

שם התלמיד: _____

פרק 5 - מבחן הצלחה

2) מה הנימוק שאומרים בני גד וראובן לרצון שלהם לקבל את עבר הירדן ? (10%)

3) משה סירב לבקשת בני גד וראובן משני טעמים, מה הם? (10%)

4) מה התחייבו בני גד וראובן יותר מבקשת משה בתמורה לקבלת עבר הירדן? (10%)

5) מנין שאדם צריך קודם לזכור את חובותיו ורק אחר כך את זכויותיו? (10%)

6) בני גד ובני ראובן ביקשו ממשה רבנו להישאר בעבר הירדן המזרחי, בקשה שנראית הגיונית לכאורה. משה רבנו דחה את בקשתם בתקיפות, והשווה את מעשיהם לחטא המרגלים. מן הפסוקים ומדברי המפרשים עולה כי יש בבקשתם שלושה רבדים בעייתיים: אי-שוויון בנטל, סולם ערכים עקום, ומאיסה בארץ חמדה. **עליכם לכתוב שלוש פסקאות** – כל פסקה תעסוק ברובד אחד – ובהן תשווה בין הפרשנויות, תוך התייחסות לסדרי העדיפויות, למשמעות המעשית של הבקשה, וליחס לארץ ישראל. **ופסקת סיכום** המסכמת את מה שכתבתם (כל פסקה לפחות 4 משפטים המקושרים ברצף הגיוני – אין להשתמש ב-AI). (30%)

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings present.

פרק 6 - עיון בנביאים ראשונים - שמואל ב' פרק ה' - המלכת דוד

ציון

(30%)

1) * ביאור בדברי המפרשים: שאלת חובה!

יויאמר לדוד לאמר: לא תבוא הנה כי אם הסירך העורים והפסחים לאמר לא יבוא דוד הנה' (פסוק ו')

רד"ק: 'ומצאנו בדרש כי שני צלמים אלו היו בראש המגדל הנקרא צנור, והיה אחד עיור על שם יצחק, והאחד היה פסח על שם יעקב, ובפיהם השבועה שנשבע אברהם לאבימלך, שנאמר 'אם תשקור לי ולניני ולנכדי, לפיכך לא כבשוה ישראל כשכבשו ירושלים, כי עדיין נכד אבימלך חי, ובימי דוד כבר מת ובטלה השבועה'.

הסבירו לפי הדרש ברד"ק את הפסוק לגבי הסרת העורים והפסחים. (15%)

2) מדוע דוד לא צריך לחשוש לשבועת אברהם לאבימלך? (15%)

שם התלמיד: _____

פרק 6 - מבחן הצלחה

3) כמה פעמים נמשח דוד למלך, ועל ידי מי נמשח? (10%)

4) מדוע בחר דוד את ירושלים לעיר הבירה שלו? (10%)

5) 'ויאמר לדוד לאמר: לא תבוא הנה כי אם הסירך העורים והפסחים, לאמר לא יבוא דוד הנה' כתוב את אחד הפרושים לפסוק זה. (10%)

6) כשדוד בא לירושלים מה גרם לפלישתים לצאת למלחמה נגד דוד? (10%)

פרק 6 – מיומנות – עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)

7) יואב נהיה לשר וראש בגלל גבורה מיוחדת במלחמה. מה המקור לזה? אם זה פסוק צטטו ואם זה מדרש כתבו את מקורו. וציינו כיצד מצאתם את המקור. (25% מתוך שאלה 5)

עיינו בפסוק שמואל ב', פרק י', פסוק י"ב: "חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּעַד עֲמִנּוּ וּבְעַד עָרֵי אֶ-לֹהֵינוּ וְה' יַעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּעֵינֵינוּ", ובפרשנים העוסקים בפסוק ובדמותו של יואב. בחרו לפחות שני פרשנים, כאשר לפחות אחד מהם אינו מתוך מקראות גדולות. הסבירו כיצד כל אחד מהפרשנים מציג את דמותו של יואב ומהי, לדעתו, הגבורה המיוחדת של יואב הבאה לידי ביטוי בפסוק. לאחר מכן, השוו בין שתי הפרשנויות: האם הן מדגישות אותה תכונה אצל יואב, או שכל פרשן רואה בו גבורה מסוג אחר? הסבירו במילים שלכם את ההבדל בין הפרשנויות. שימו לב: נסו לבחור שני פרשנים שהדגש שלהם על דמותו של יואב שונה זה מזה. אם מצאתם שהפרשנויות דומות, הסבירו מה מדגיש כל פרשן וכיצד הוא מציג את הדברים באופן שונה. (50% מתוך שאלה 5)

כתבו מעשה מיוחד שלכם של גבורה אישית כגון כיבוש היצר וכדומה. (25% מתוך שאלה 5)

מיומנות – עיון ביקורתי בפסוקים ובמפרשים (30%)

- **מלבי"ם שמואל ב פרק יג פסוק כא:** והמלך דוד. חרה לו מאד (על האונס של אמןן לתמר), אולם לא הוכיחו (לאמנון) על זה, וכל זה עורר שנאת אבשלום (שהיה אח של תמר):

*** מלבי"ם שמואל ב פרק יד פסוק כח:** וישב אבשלום בירושלים שנתיים ימים לפני המלך לא ראה. ולא בא המלך לנחמו על מיתת בנו. והנה זה עורר אותו שנית אל המרד, שראה שנאת המלך עליו, עד שלא היה מקום שדוד ימליך אותו:

* **עיינו** בדברי המלבי"ם על שמואל ב', פרק י"ג פסוק כ"א ועל פרק י"ד פסוקים כ"ז–כ"ח, ובדברי מפרש נוסף לבחירתכם. **הסבירו לפחות שתי סיבות למרד אבשלום בדוד, על פי שני מפרשים שונים.** בתשובתכם הסבירו כיצד כל אחד מהמפרשים מבאר את הסיבה למרד, ולאחר מכן **השוו בין שני הפירושים**: מהי נקודת הדמיון ביניהם ומהו ההבדל ביניהם בהסבר למרד אבשלום? יש לבסס את התשובה על דברי המפרשים ולנסח את ההסבר במילים שלכם.

(מיומנות ביאור בדברי המפרשים – 30%)

שאלת חובה!

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

שם התלמיד: _____

שם התלמיד: _____

פרק 7 - מבחן הצלחה

2) ציינו את אחת הפעולות שעשה אבשלום להטות לב העם אליו. (10%)

3) ציינו אחת מהפעולות שעשה אבשלום עם פרוץ המרד כדי להצליח במשימתו. (10%)

4) כיצד הגיב דוד על מרד אבשלום, ומה הסיבה להתנהגותו זו? (10%)

5) מי האנשים שהלכו עם דוד בבריחתו מאבשלום? (10%)

6) חז"ל לומדים ממרד אבשלום ש'קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג', הדגימו כיצד התנהגות רעה של אחד מילדיו של האדם יכולה לצער אותו בצורה הכואבת ביותר. (יותר ממלחמת גוג ומגוג') והביעו את דעתכם. יש לכתוב פסקה בת לפחות בת 6 משפטים.

(הבעה ערכית וזהותית – 30%)

פרק 8 - עיון בנביאים ראשונים - מלכים א' פרק ג –מלכות שלמה

לפרק

(30%)

(1) * ביאור בדברי המפרשים: שאלת חובה!

מצודת דוד מלכים א פרק ג פסוק כה:

גזרו - מתוך דבריהן הכיר המלך בחכמתו הדין עם מי, ואמר להיושבים לפניו שכן הוא האמת שהאחת גנבה הילד החי ולאמת דבריו עשה הבחינה".

1. מניין ידע המלך דוד של מי הילד? הוכיחו את תשובתכם על פי הפסוק או על פי פירוש מצודת דוד. (15%)

2. אם כן מדוע אמר המלך לגזור את התינוק? (15%)

שם התלמיד: _____

פרק 8 - מבחן הצלחה

2) מה היה מצבו הרוחני של שלמה בתחילת ימי מלכותו? (10%)

3) מה קשה מנישואי בת פרעה לנאמר בפסוקים הקודמים, וכיצד מתרצים זאת? (10%)

4) מה ביקש שלמה מה' בגבעון, ומדוע תשובתו מצאה חן בעיני ה'? (10%)

5) לשם מה באו שתי הנשים הזונות אל המלך? (10%)

פרק 8 – מיומנות – שימוש בבינה המלאכותית AI (30%)

5) שלמה המלך, בבקשתו מה', העדיף את טובת העם על פני טובתו האישית, ובעזרת ה' זכה בעקבות כך לטובות רבות. **חשבו** על מצב מחיי היום-יום שבו תוכלו להעדיף את טובתו של אדם אחר על פני טובתכם האישית.

חובה שימוש ב-AI : אין לבקש מה-AI לכתוב עבורכם את התשובה המלאה. מטרת המשימה היא ללמוד כיצד להשתמש ב-AI כדי לחשוב, לשאול שאלות, לקבל רעיונות ולשפר את הכתיבה שלכם.

שלב א – פרומפט ראשון: נסחו בעצמכם פרומפט ל-AI שיעזור לכם לחשוב על המקרה שבו תוכלו להעדיף את טובת האחר. אין להעתיק את נוסח השאלה כפי שהוא.

צרפו צילום של הפרומפט שכתבתם? (30% משאלה 5. **חובה** צילום מסך של הפרומט)

שלב ב – מהי הפלטא/התוצאה שקיבלתם? (30% משאלה 5. **חובה** לצרף צילום מסך)

שם התלמיד: _____

שלב ג – שיפור הפרומפט: עיינו בתוצאה שקיבלתם. **חשבו** מה חסר בה או כיצד ניתן להפוך אותה למתאימה יותר עבורכם, **וכתבו** פרומפט נוסף שישפר את התוצאה. ניתן להוסיף מידע על גילכם, הסביבה שבה אתם נמצאים, סוג המקרה שאתם מחפשים או כל פרט אחר שיכול לסייע ל-AI. (25% משאלה 5. חובה לצרף צילום מסך של הפרומפט ושל מה שהוא כתב)

שלב ד – התוצאה הסופית: לאחר תהליך השיחה עם ה-AI, **בחרו** מקרה **אחד** שמתאים לכם. תארו את המקרה, הסבירו כיצד תוכלו להעדיף בו את טובת האחר על פני טובתכם האישית, **וכתבו** בפסקה בת 5 משפטים לפחות, מה תוכלו ללמוד מכך על הנהגתו של שלמה המלך. (25% משאלה 5).

פרק 9 - בקיאות בנביאים ראשונים (פרק חובה)

לפניך שאלות בקיאות בנביאים ראשונים: **(אין חובה לענות במסגרת התלקיט).**

שמואל ב' - מלכות דוד

1. א. מדוע רצה דוד לעשות חסד עם מפיבשת? (שמואל א, כ + שמואל ב, ט)
ב. מה הן שתי ההבטחות של דוד למפיבשת?
2. א. מדוע שלח דוד שליחים אל חנון בן נחש? (שמואל ב, י)
ב. מה עשה חנון לשליחי דוד?
3. "חזק ונתחזק בעד עמינו ובעד ערי אלוקינו וה' יעשה הטוב בעינינו" מי אמר את הדברים האלה, ובאיזה הקשר? (שמואל ב, י)
4. א. מהו המעשה שעליו הוכיח נתן הנביא את דוד? (שמואל ב, יב)
ב. מה הייתה תגובת דוד על תוכחת נתן?
5. 'הנני מקים עליך רעה מביתך' - בעקבות איזה חטא אמר נתן הנביא לדוד דברים אלה? (שם)
6. א. מה עשה דוד לאחר שחלה הילד שבת שבע ילדה לו, ומה עשה דוד לאחר מות הילד?
ב. הבא הסבר להתנהגות זו.
7. א. מי הרג את אמנון? (שמואל ב, יג)
ב. מדוע הוא הרג את אמנון?

שמואל ב' - לאחר מרד אבשלום

8. א. מי היה ציבא? (שמואל ב, ט')
ב. מהו המידע השקרי שמסר ציבא לדוד?
9. א. כיצד סייעה האישה מבחורים לאנשי דוד? (שמואל ב, יז)
ב. כיצד סייעה האישה מאבלה בית מעכה ליואב? (שמואל ב, כ)
10. א. מדוע עלה יואב להילחם באבלה בית מעכה? (שמואל ב, כ)
ב. כיצד ניצלה העיר בסוף?
11. א. מה היה החסד שעשה ברזילאי הגלעדי עם דוד? (שמואל ב, יז)
ב. מי גמל לצאצאי ברזילאי על מעשיהם? (צוואת דוד במלכים א, ב)

מלכים א – מלכות שלמה וקריעת הממלכה

12. א. מה ציווה דוד את שלמה בנוגע ליואב? (מלכים א, ב)
ב. מדוע ציווה זאת דוד?

13. א. מה היה העונש של אביתר על חלקו במרד אדוניהו? (מלכים א, ב)
ב. לפי דברי שלמה, מדוע העונש של אביתר לא היה חמור יותר?
14. שלמה נתבשר שייענש עקב נשיאת הנשים הנוכריות. (מלכים א, יא)
א. באיזה עונש?
ב. ה' הקל בעונשו של שלמה, כתוב את אחת מההקלות.
15. א. מי היה רחבעם? (מלכים א, יב)
ב. מי היה ירבעם? (מלכים א, יא)
16. א. לאן בא רחבעם כדי שהעם ימליך אותו? (מלכים א, יב)
ב. מה ביקש העם מרחבעם?
17. א. היכן העמיד ירבעם עגלים? (מלכים א, יב)
ב. מה הייתה העיר הבירה הראשונה של ירבעם?
18. השווה בין ממלכת ישראל ויהודה על פי מה שלמדת. (התייחס לנתונים הבאים : מאיזה שבט היה המלך, מה היה הקשר בינם לבין הקדוש ברוך הוא (חטא/אמונה).

אחאב הרשע מלך על ישראל, ואליהו הנביא

19. א. מה הורה אליהו לעובדיהו? (מלכים א, יח)
ב. עובדיהו עשה מעשה מיוחד, וסיפר עליו לאליהו. מהו מעשה זה?
20. 'עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים' מי אמר למי משפט זה? ומהו פרוש משפט זה? (מלכים א, יח)
21. א. מה הציע אחאב לנבות? (מלכים א, כא)
ב. מה היה הנימוק של נבות לדחיית ההצעה?

אלישע הנביא

22. א. מה ביקש אלישע מאליהו לפני ההסתלקות של אליהו? (מלכים ב, ב)
ב. מהו הסימן שנתן אליהו לאלישע כדי שידע שבקשתו תתמלא?

ידע כללי בנביאים ראשונים

23. כתוב את האירועים שלפניך, על פי סדר התרחשותם : החלום בגבעון, מעמד הר הכרמל, הבקשה של דוד לבנות את בית המקדש, העלאת ארון ה' לירושלים, פילוג הממלכה.
24. כתוב את האירועים שלפניך, על פי סדר התרחשותם : מות אבשלום, מות יואב, מות אחיתפל, מות דוד, מות אוריה.
25. כתוב מה מסופר על כל אחד מן המקומות האלה בספרי נביאים ראשונים : א. חברון. ב. נחל כרית. ג. רבת בני עמון.

שם התלמיד: _____

26. כתוב באיזה הקשר נזכרה כל אחת מן הדמויות האלה בספרי נביאים ראשונים: א. חירם מלך צור. ב. תמר אחות אבשלום. ג. איתי הגיתי.

27. כתוב את האירועים שעל פי סדר התרחשותם: שמעי בן גרא מקלל את דוד, ירבעם פועל נגד רחבעם, אבשלום מכריז על המרד בדוד, רזון בן אלידע פועל נגד שלמה, חנון בן נחש פוגע בעבדי דוד.

שם התלמיד: _____

פרק 9 – מיומנות – אוריינות מקורות תורניים ודיגיטליים (30%)

1) * בשאלות הבקיאות הוזכרו בקצרה סיפורים ונושאים רבים מהתנ"ך. בחרו את אחד מהסיפורים

או הנושאים שהינכם מכירים :

א. כתבו בלשונכם את מה שהוזכר בקצרה.

ב. הוסיפו לפחות שני דברים יותר ממה שהזכרנו : מפרשנים \ מידעיותכם.

שאלת חובה! (30%)

שם התלמיד: _____

פרק 9 - מבחן הצלחה

2) א. מי היה רחבעם? ב. ומי היה ירבעם? (10%)

3) א. מה הורה אליהו לעובדיהו? (10%)

ב. עובדיהו עשה מעשה מיוחד וסיפר עליו לאליהו, מהו מעשה זה? (10%)

4) 'חזק ונתחזק בעד עמינו ובעד ערי אלוקינו וה' יעשה הטוב בעינינו' מי אמר את הדברים האלה ובאיזה הקשר? (10%)

5) א. מה ביקש אלישע מאליהו לפני שעלה בסערה השמימה? (10%)

ב. מה ענה אליהו על בקשת אלישע?

6) מדוע דוד רצה לעשות חסד עם מפיבושת, ומה החסד שעשה לו? (10%)

7) השווה בין ממלכת ישראל ויהודה (מאיזה שבט היה המלך, והקשר בינם לקב"ה). (10%)

(20%)

דרישה : כתיבת פסקה רציפה אחת בת 8 משפטים לפחות.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

שם התלמיד: _____

פרק 10 - מבחן הצלחה

רות, פרק א'

2) **מדוע** עברה משפחתה של נעמי לגור בשדי מואב, **ומדוע** חזרה נעמי לארץ יהודה? (10%)

3) **עיינו** בפסוקים י"ג–י"ג: רות וערפה רוצות להצטרף אל נעמי בשובה לארץ יהודה. על פי פסוקים אלה, **הסבירו מדוע** נעמי ממליצה לרות ולערפה שלא להצטרף אליה. (10%)

4) על פי מה שלמדתם, **הסבירו** את הקשר בין שמות הדמויות אלימלך, ערפה, מחלון וכליון ובין התנהגותן וגורלן. (בחרו שתי דמויות) (10%)

- 1) אלימלך: _____
- 2) ערפה: _____
- 3) מחלון: _____
- 4) כליון: _____

5) **עיינו** בפסוקים י"ט–כ"א. באיזה שם ביקשה נעמי להיקרא, ומדוע בחרה בשם זה? (10%)

רות, פרק ב'

6) מהו יחסו של בעז לרות? צטטו מן הפרק ביטוי אחד המעיד על יחס זה. (10%)

שם התלמיד: _____

7) מהו הכינוי שבו מכנה הנער מן הקוצרים את רות? מה אפשר ללמוד מכינוי זה על יחסו לרות?
(10%)

רות, פרק ג'

8) עיינו בפסוקים א'–ו'. כתבו בלשונכם מה ציוותה נעמי על רות לעשות. ומהי המטרה של נעמי בציוויים אלה? הוכיחו את תשובתכם מן הכתוב.
(10%)

9) עיינו בפסוקים ז'–ט"ו. כתבו בלשונכם מה ביקשה רות מב'ז. הסבירו מה השיב ב'עז על הבקשה של רות. בתשובתכם התייחסו לנאמר בפסוק י"ג.
(10%)

(30%)

משימה ראשונה : בריחה מאחריות מול ההימצבות ושליחות (יונה א'). ספר יונה פותח בשליחות שה' מטיל על יונה ללכת לנינוה, ובבחירתו של יונה לברוח לתרשיש ולרדת אל ירכתי הספינה בזמן הסערה. **תארו בקצרה** את בריחת יונה, **והסבירו** ממה ניסה להתחמק **ומה היו** תוצאות הבריחה על הסביבה בספינה. התבוננו בחייכם או בסביבתכם : **תארו** מקרה שבו אדם ניסה להתחמק מתפקיד, משליחות או מאחריות שהוטלה עליו (בבית, בלימודים או בחברה). **הסבירו** מה היו הגורמים לבריחה, כיצד התמודדו בסוף עם המצב, וכיצד המסר מסיפור יונה מיושם בפועל בלקיחת אחריות במקום בבריחה.

משימה שניה : כוחה של תשובה ושינוי מעשי (יונה ג'). בפרק ג', יונה מגיע לנינוה ומנבא על חורבנה. כלל החיים בנינוה מגיבים. **תארו** בקצרה כיצד הגיבו אנשי נינוה לקריאת יונה, ומה הייתה תגובת ה' למעשיהם. **התבוננו** בחייכם או בסביבתכם : **תארו** מקרה מציאותי שבו אדם או קבוצה הבינו שטעו, עשו שינוי אמיתי בהתנהגותם ותיקנו את מעשיהם. **הסבירו** מה נדרש כדי להודות בטעות ולבצע שינוי בפועל, **וכיצד** המסר על כוחה של תשובה ומעשים טובים מתוך הפרק בא לידי ביטוי במקרה זה.

הדרישה: כתיבת פסקה רציפה אחת בת 8 משפטים לפחות.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

שם התלמיד: _____

פרק 11 - מבחן הצלחה

בספר יונה מתוארות שתי קבוצות של אנשים שחל בהם שינוי.

2) על פי פרק א', כתבו מי היא הקבוצה שחל בה שינוי, מהו השינוי, ומה גרם לשינוי זה. (10%)

3) על פי פרק ג', כתבו מי היא הקבוצה שחל בה שינוי, מהו השינוי, ומה גרם לשינוי זה. (10%)

בפרק א' ובפרק ג' הטיל ה' על יונה שליחות.

4) מהו השינוי שחל ביונה בנוגע לשליחות זו, ומה גרם לשינוי זה? (10%)

5) האם את השליחות שהטיל ה' על יונה בפרק ג' הוא ביצע בלב שלם? הביאו ראיה לתשובתכם מפרק ד'.

6) עיינו בפרק א' פסוקים ד'–ה'. מה גרם ליראת המלחים, ומה הם עשו בעקבות יראתם?

7) עיינו בפרק א' פסוקים י"ד–ט"ז. מה גרם ליראת המלחים, ומה הם עשו בעקבות יראתם?

שם התלמיד: _____

8) רד"ק: "ויש לשאול: למה נכתבה נבואה זו בכתבי הקודש, וכולה על נינוה שהייתה מאומות העולם, ואין בו זכר לישראל ואין בכל הנביאים זולתה כמוה". על פי הרד"ק, **מהו ההבדל** בין ספר יונה ובין שאר ספרי הנביאים? **כתבו** תשובה אחת על השאלה של רד"ק.

שם התלמיד: _____

חלק 2 - מבחן פנימי מסכם (20%)

חובה להשלים חלק זה; ללא ביצועו **לא ניתן** יהיה לתת ציון לתלקיט!

כל התשובות לשאלות המבחן מתוך התלקיט עליו עבדתם במשך השנה.

משך הבחינה: שעה וחצי.

חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם ללא פרושים.

נא לשמור על טוהר הבחינות

לפניכם 24 שאלות. יש לענות על 20 שאלות מתוכן.

1) נקודה לשאלה סה"כ 20 נקודות – במקרה של מענה על יותר מ-20 שאלות, יילקחו בחשבון 20 התשובות בעלות הציון הגבוה ביותר.

1. במדבר פרק ט' - מיהם שני סוגי האנשים שחייבים להקריב 'פסח שני'?

2. במדבר פרק ט' - באילו דינים 'פסח שני' שונה מ'פסח ראשון'? ובאילו דינים שווה 'פסח שני' ל'פסח ראשון'?

3. במדבר פרק ט' - איזה עונש יקבל אדם שהיה יכול להקריב את הפסח ביד' בניסן אך נמנע לעשות זאת?

4. במדבר פרק יג' - מה הסיבה שבגללה המרגלים נכשלו בחטאם (רמח"ל)?

שם התלמיד: _____

5. במדבר פרק יד' - מה המסר שאמרו יהושע וכלב לבני ישראל לאחר תגובות העם על דברי המרגלים?

6. במדבר פרק יד' - מהו העונש שקיבלו המרגלים עצמם על התנהגותם?

7. במדבר פרק טז' - מה ההצעה שהציע משה לקורח ועדתו?

8. במדבר פרק טז' - מה עשו עם המחתות לאחר הענשת לוקחי המחתות, ומה המטרה של פעולה זו?

9. במדבר פרק טז' - מי ממשפחת קורח לא נבלע באדמה? נא פרטו מדוע הוא לא נבלע באדמה?

10. במדבר פרק לבי' - משה השווה את בני גד וראובן למרגלים, במה הם שווים?

11. במדבר פרק לבי' - במה טעו בני גד וראובן ביחס לבני משפחותיהם, וכיצד תיקן אותם משה?

שם התלמיד: _____

12. במדבר פרק ל"ב - אם בני גד וראובן לא יקיימו את התנאי, מה יקרה?

13. שמואל ב' פרק ה' - מדוע הפך דוד את ירושלים לעיר הבירה שלו?

14. שמואל ב' פרק ה' - 'וידע דוד כי הכינו ה' למלך על ישראל, וכי נשא ממלכתו בעבור עמו ישראל' מה הדבר שדוד הבין הכתוב בפסוק זה?

15. שמואל ב' פרק ה' - מה גרם לפלישתים לצאת למלחמה נגד דוד כאשר דוד בא לגור בירושלים?

16. שמואל ב' פרק טו' - כתבו הסבר אחד מדוע מרד אבשלום בדוד בחייו?

17. שמואל ב' פרק טו' - כיצד נימק אבשלום את הליכתו לחברון?

18. שמואל ב' פרק טו' - מדוע ביקש דוד מחושי הארכי לשוב לירושלים?

שם התלמיד: _____

19. מלכים א' פרק ג' - מַתְּ הִיָּה מַצְבּוֹ הָרוּחָנִי שֶׁל שְׁלֹמֹה בְּתַחֲלִילַת מַלְכוּתוֹ?

20. מלכים א' פרק ג' - מַדּוּעַ אִם כֵּן נִישׁוּאָיו שֶׁל שְׁלֹמֹה עִם בֵּת פֶּרְעָה אֵינָם נִחְשָׁבִים חֲטָא?

21. מלכים א' פרק ג' - אֵיזָה דָּבָר הָרָאָה סִיפּוֹר הַנָּשִׁים הַזּוֹנוֹת בְּפֶרְקֵנוּ?

22. שְׁמוּאֵל ב' פֶּרֶק י' - מַדּוּעַ שָׁלַח דָּוִד שְׁלִיחִים אֶל חֲנוּן בֶּן נַחֲשׁ?

23. שְׁמוּאֵל ב' פֶּרֶק כ' - מַדּוּעַ עָלָה יוֹאָב לְהִילָחֵם בְּאַבְלָה בֵּית מַעֲכָה?

24. שְׁמוּאֵל ב' פֶּרֶק יב' - 'הֲנִנִי מְקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתְךָ' בַּעֲקֻבוֹת אֵיזָה חֲטָא אָמַר נָתָן הַנְּבִיא לְדָוִד דְּבָרִים אֱלֹהִים?

חלק 3 - עבודה – סיפור מכירת יוסף (20%)

חובה להשלים חלק זה; ללא ביצועו לא ניתן יהיה לתת ציון לתלקיט!

במידה והעבודה נעשית בזוגות נא לציין מי בן/בת הזוג: _____

1) השלימו את המילים החסרות מתוך סיפור מכירת יוסף ועד ירידת יעקב ומשפחתו למצרים.

להלן הסיפור (6 נקודות):

האהבה המיוחדת של יעקב ל_____ גורמת לקנאת שאר האחים ב_____. כמו כן יוסף חולם שני חלומות שמהם משתמע שהוא ישלוט על האחים ודבר זה מגביר את שנאת האחים כלפיו. יעקב שולח את יוסף לבדוק מה שלום _____ הרועים בשכם. האחים מתכננים להרוג את _____ וראובן הרוצה להצילו משכנע אותם להימנע מהריגתו והם משליכים את יוסף ל_____. האחים מקבלים את הצעת יהודה ומוכרים את יוסף ל_____, וראובן מצטער על כך מאוד. האחים שולחים אל יעקב את _____ יוסף מוכתמת בדם כדי שיעקב יחשוב שיוסף נטרף בידי _____. יעקב מתאבל על יוסף ומסרב לקבל ניחומים. יוסף נמכר ע"י _____ שקנו אותו מהאחים ל_____ לפוטיפר סריס פרעה שם הוא מתמנה על כל ביתו. אשת _____ מנסה לפתות את יוסף לחטוא עמה, וכאשר הוא מסרב היא מעלילה עליו שהוא ניסה לאנוס אותה, ויוסף מושלך ל_____, בכלא יוסף מתמנה על כל האסירים. שר _____ ושר האופים חטאו למלך מצרים והם הושלכו לכלא, הם חלמו חלומות ו_____ פתר להם וכמו שפתר כך היה. יוסף ביקש משר המשקים שיזכיר אתו לפני _____ והוא לא זכר את יוסף רק כאשר פרעה חלם שני חלומות ואף אחד לא ידע ל_____ אותם שר המשקים הזכיר שישנו עבד בבית האסורים שידוע לפתור את _____, הביאו את יוסף לפני פרעה ויוסף פתר לפרעה שהולכים להיות שבע שנות _____ ולאחריהם שבע שנות _____ וצריכים למנות איש שיאגור בשנות ה_____ אוכל לשנות ה_____, פרעה ממנה את יוסף להיות תחתיו ולאגור את האוכל לשנות הרעב. יוסף אוגר את כל התבואה במצרים ואחראי על חלוקתה בשנות הרעב. כשהחלו שנות הרעב ה_____ מגיעים למצרים כדי לקנות אוכל ומשתחווים בפני השליט המצרי (יוסף) יוסף מתנכר לאחיו ומאשים אותם ב_____, האחים מסבירים שהם באו למצרים רק כדי לקנות _____ יוסף מכניס את אחיו לכלא ולאחר _____ ימים משחרר אותם לבתיהם ומשאיר במצרים רק את _____, ודורש מהאחים להביא איתם למצרים את _____ (כדי להוכיח את דבריהם שהם אינם מרגלים). האחים מתוודים ומבינים כי הצרות שלהם הן _____ על האכזריות שלהם כלפי _____ בזמן מכירתו. יוסף שומע זאת ו_____. יוסף מצוה לתת לאחיו אוכל למשפחותיהם ולשים את כספם _____, והדבר גורם לחרדה נוספת של אחיו. האחים מספרים ליעקב כל מה שקרה להם במצרים, וכי הם צריכים להביא את _____ למצרים. ראובן מנסה לשכנע את יעקב לשלח את בנימין למצרים וראובן יהי-ה אחראי על החזרתו, אך יעקב _____ . לאחר

שהרעב מתחזק יעקב מבקש מבניו לשוב ולרדת למצרים לקנות אוכל. _____ משכנע את יעקב שיסכים שבנימין ירד עם האחים למצרים, ומתחייב להיות _____ (אחראי) להחזיר אותו. יעקב שולח את בניו עם בנימין למצרים ועם מנחה לשליט המצרי, ומתפלל לה' שכל האחים יחזרו בשלום. האחים מגיעים למצרים, ויוסף מצוה כי הם יאכלו ארוחת צהרים בביתו. האחים (עם בנימין) מגיעים לבית יוסף ומשתחווים לו ויוסף מתעניין בשלום _____. יוסף מברך את בנימין ונכנס לחדר לבכות (מרוב התרגשות), ולאחר הסעודה נותן לבנימין ולשאר האחים _____. יוסף ציוה לשים את _____ שלו בשק התבואה של בנימין. לאחר יציאת האחים לדרכם שליח יוסף _____ אחריהם והאשימו אותם כי הם כפויי טובה וכי הם _____ את הגביע של השליט המצרי. האחים טוענים כי העלילו עליהם עלילת שוא, אך לאחר חיפוש נמצא הגביע בתוך שק של _____. האחים חזרו לבית יוסף. יוסף דרש להשאיר אצלו את בנימין שגנב _____, ושאר האחים יחזרו לבתיהם. יהודה נסה לשכנע את יוסף לשחרר את בנימין והציע להישאר _____ במצרים במקום בנימין. יהודה נסה לעורר בדבריו את _____ יוסף על אביהם הזקן וגם רמז כי יוסף מתנכל להם ומעליל עליהם עלילות שוא. יוסף מתגלה לאחיו. יוסף מנחם את אחיו שלא _____ על מכירתו מכיון שה' (ולא האחים) שלח אותו למצרים כדי להציל את המשפחות שלהם בשני _____. יוסף מצוה את אחיו לעלות אל _____ ולשכנע אותו לרדת למצרים כדי שיוסף יוכל לדאוג לו בשנות _____. יוסף ואחיו מתחבקים, מתנשקים ומדברים. פרעה מצוה לשלוח _____ מלאות כל טוב ליעקב ולבני משפחתו, ולהזמין אותם לבוא ולהתגורר _____. האחים עולים לארץ כנען ומספרים ליעקב כי 'עוד יוסף חי וכי הוא משל בכל ארץ מצרים'. בתחלה יעקב נבהל ולאחר מכן הוא מאמין להם והוא מחליט לרדת ולראות את יוסף במצרים.

2) עיינו בחומש ובפרוש רש"י ובארו מילים אלו: (4 נקודות)

א. 'בן זקונים' (בראשית פרק לז פסוק ג- כתוב רק פרוש אחד).

ב. 'ויט אליו חסד' (בראשית פרק לט פסוק כא).

ג. 'וישא את ראש שר המשקים' (בראשית פרק מ פסוק כ).

ד. 'בלעדי' (בראשית פרק מא פסוק טז).

שם התלמיד: _____

ה. 'ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו' (בראשית פרק מב פסוק ח).

ו. 'להתגולל' (בראשית פרק מג פסוק יח).

ז. 'האלוקים מצא את עון עבדיך' (בראשית פרק מד פסוק טז).

ח. 'וישמני לאב לפרעה' (בראשית פרק מה פסוק ח).

3) ספורנו פרשת וישב פרק לז' פסוק יח':

ויתנכלו אותו להמיתו... אמר שחשבו את יוסף בלבם נוכל להמית ושבא אליהם לא לדרוש שלומם אלא למצוא עליהם עלילה או להחטיאם כדי שיקללם אביהם או יענישם האל יתברך וישאר הוא לבדו ברוך מבנים... ולשון להמיתו שימית הוא את אחיו... ובזה הודיע מה היה למו בהיות כלם צדיקים גמורים עד שהיו שמותם לפני ה' לזכרון, איך נועדו לב יחדו להרוג את אחיהם או למכרו ולא נחמו על הרעה, כי גם כשאמרו אבל אשמים אנחנו על אחינו לא אמרו שתהיה אשמתם על מכירתו או מיתתו אלא על אכזריותם בהתחננו. והנה הגיד הכתוב כי ציירו בלבם וחשבו את יוסף לנוכל ומתנקש בנפשם להמיתם בעולם הזה או בעולם הבא או בשניהם והתורה אמרה הבא להרגך כו' (השכם להורגו):

א. לפי דברי הספורנו מדוע האחים הצדיקים רצו להרוג את יוסף אחיהם? (1 נקודה)

שם התלמיד: _____

ב. כיצד מוכיח הספורנו את דבריו מדברי האחים 'אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו', בתשובתכם הסבירו על מה כן האחים חזרו בתשובה לאחר האשמות יוסף כלפיהם. (1 נקודה)

4) כיצד על ידי מכירת יוסף התקיימה ברית בין הבתרים שנאמרה לאברהם אבינו? (1 נקודה)

5) לפניכם 10 מוסרי השכל הנלמדים מסיפור מכירת יוסף. הסבירו כיצד 7 מהם נלמדים. (1 נקודה לתשובה סה"כ 7 נקודות)

א. לעולם לא ישנה אדם בן בין הבנים-

ב. גנות לשון הרע-

ג. מסירות לכיבוד הורים (רמב"ן לז' טו) -

ד. הגזירה אמת והחריצות שקר (רמב"ן לז' טו)-

שם התלמיד: _____

ה. אחריות האח הגדול כלפי אחיו הקטן-

ו. מסירות נפש לא להיכשל בעריות –

ז. יש לבטוח בה' ולא לשים מבטחו בבני אדם –

ח. חזרה בתשובה שלימה היא בעמידה באותו ניסיון בהצלחה -

ט. כל מה שה' עושה הוא לטובה –

י. יש לאדם למחול לאלו שציערו אותו –

חלק 4- רפלקציה (4%)

אם הגעתם לכאן – אתם מדהימים – יישר כח לכם ולמורה על הדרך היפה והארוכה – מאמץ אחרון. כתבו בקצרה בכל מיומנויות האם התחברתם למיומנות, מה אתם לוקחים ממנה לחיים, כיצד התגברתם על קושי אם היה לכם קושי.

- **עיון ביקורתי בפסוקים ובפרשנים** – בחינת לשון הפסוק, רצף העניינים, ההקשרים בין הפרשיות, השוואה בין פירושי המפרשים וזיהוי נקודת המבט של כל אחד.

- **הבעה ערכית וזהותית** – חיבור אישי ורגשי לדברי התורה, הבעת מחשבות ותחושות בכתב ובע"פ לאור הלימוד.

- **אוריינות מקורות תורניים ודיגיטליים (חשיבה ביקורתית)** – חיפוש, סינון והצלבת מידע ממקרא, מדרש, גמרא, פרשנים ומאגרי מידע מקוונים מהימנים.

- **ניסוח טיעון תורני מבוסס מקור** – פיתוח רעיון או מסקנה מתוך פסוקים, מדרשים ופירושי חז"ל, והצגתו בצורה מנומקת ומבוססת.

- **בחירת עמדה והשוואה לאור התורה והמפרשים** – הצגת דעה אישית מבוססת על מקורות תנ"כיים ודברי חז"ל, והסבר מנומק מדוע נבחרה עמדה זו.

שם התלמיד: _____

- **קישור דברי התורה לחיי התלמיד** – חיבור בין פסוקי התנ"ך והמסרים העולים מהם לבין מציאות חייו של הלומד, דורו ואתגרי זמננו.

- **שימוש מבוקר בבינה מלאכותית (AI)** – כלי יישומי חשוב, שחובה ללמוד כיצד להשתמש בו ובו בעת כיצד לבקר אותו כדי להפוך אותו לכלי רלוונטי בלימוד התורה.

הערה \ הארה אישית שלכם \ מה הייתם רוצים להוסיף או לתקן:

בהצלחה!